

N:o 19.

Ank. till Riksd. kansli den 8 maj 1906 kl. 3 e. m.

Betänkande angående en inkomstskatt för år 1907 m. m.

(2:a A.)

Under åberopande af bilagdt protokoll öfver finansärenden för den 20 nästlidne april har Kungl. Maj:t i propositionen n:o 132 föreslagit Riksdagen

dels att för år 1907 till upptagande i riksstaten för samma år åtaga sig en särskild bevillning under namn af inkomstskatt af 12,000,000 kronor, att på enahanda sätt som bevillningen af fast egendom samt af inkomst vid de år 1908 infallande uppbördsstämmor uppbäras och i behörig ordning redovisas,

dels ock att besluta, att nämnda inkomstskatt skall utgå i enlighet med gällande förordning om inkomstskatt, dock att 8, 15, 21 och 25 §§ i förordningen jämte det vid förordningen fogade uppgiftsformulär skola erhålla den förändrade lydelse, som af ett vid propositionen fogadt förslag utvisas.

Till gemensam behandling med nämnda proposition har bevillningsutskottet upptagit en inom Första Kammaren af friherre *W. G. von Schwerin* väckt motion n:o 10, innefattande förslag att inkomstskatt för fast egendom skall erläggas efter den verkliga inkomsten, äfvensom en inom samma kammare af herr *P. Sörensson* väckt motion n:o 4, i hvad denna motion afser införande i inkomstskatteförordningen af bestämmelse om rätt till afdrag för erlagda utskylder.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle 8, 15, 21 och 25 §§ i inkomstskatteförordningen erhålla följande — i afseende å de föreslagna nya bestämmelserna med kursiv stil utmärkta — lydelse: *Kungl. Maj:ts förslag.*

Bih. till Riksd. Prot. 1906. 5 Saml. 1 Afd. 19 Häft. (N:o 19.)

»8 §.

1 mom. Från skattskyldigs inkomst må afdrag vidare ske för skattskyldig åliggande ränta å gäld.

Svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, äfvensom utlänning äge dock åtnjuta afdrag endast för ränta å sådan gäld, som ådragits för förvärfvandets af inkomst, för hvilken inkomstskatt skall här i riket erläggas.

2 mom. Vid taxeringen för inkomstskatt må skattskyldig njuta afdrag för sådan förlust å rörelse eller yrke, som ej är att hänföra till kapitalförlust.

Utvisar vid beräkning enligt 7 § *b)* och *c)* af skattskyldigs inkomst viss inkomstkälla förlust, må dylik förlust afdragas från den skattskyldiges öfriga inkomst; dock må sådant afdrag ej åtnjutas af svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, ej heller af utlänning.

3 mom. Skattskyldig, hvars inkomst enligt de här ofvan i denna förordning angifna grunder icke uppgår till 4,000 kronor, må vidare njuta afdrag med 50 kronor för hvarje af den skattskyldige, på grund af honom åliggande försörjningsplikt, underhållet barn, hvars ålder vid början af det år, då taxeringen sker, understiger 15 år. För barn, som själfvt åtnjuter inkomst, äger dock skattskyldig tillgodonjuta afdrag allenast såvida barnets inkomst understiger nämnda afdragsbelopp och i sådant fall icke för större belopp än det, hvarmed barnets inkomst understiger 50 kronor.

Afdrag, hvarom i detta moment är fråga, må icke åtnjutas af annan än svensk medborgare, som är i riket mantalsskrifven, och oskiftadt stärbhus efter sådan svensk medborgare.

15 §.

1 mom. Inkomstskatt erlægges icke af:

- a)* staten;
- b)* kyrkor, akademier och vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk, stipendiefonder, pensionsanstalter, sjuk- och fattigvårdsinrättningar jämte andra fromma stiftelser;
- c)* landsting, hushållningssällskap, kommuner och andra menigheter;

d) allmänna hypoteksbanken, allmänna hypotekskassan för Sveriges städer och hypoteksföreningar;

e) järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare; samt

f) sparbanker, som afses i lagen af den 29 juli 1892, äfvensom sådana inländska ränte- och kapitalförsäkringsanstalter, som afse att bereda vinst endast åt insättare.

2 mom. Från utgörande af skatt för inkomst af kapital och arbete frikallas, i den mån här nedan sägs:

a) medlem af konungaätten:

för af staten anvisadt anslag samt för inkomst af kapital;

b) främmande makters härvarande beskickningar och konsulat tillhörande personer jämte deras betjäning:

om de icke äro svenska medborgare:

för annan inkomst än den, som utgöres af från Sverige uppburen allmän eller enskild pension eller erhålles genom här idkad rörelse; dock att personer tillhörande olönade konsulat icke äro frikallade från utgörande af inkomstskatt för utdelning, som i 3 § c) omförmäles;

om de äro svenska medborgare:

för den inkomst, de åtnjuta af sin tjänst hos den främmande makten;

c) utlänning, som här vistas för att idka studier:

för annan inkomst, än som i 3 § c) omförmäles; samt

d) lappallmogen:

för inkomst af renskötsel.

21 §.

Uppgift, som i 20 § omförmäles, skall, i enlighet med fastställt formulär, skriftligen afgifvas och utvisa:

dels den fasta egendom, för hvilken uppgiftspliktig är skyldig erlægga fastighetsbevillning, egendomens beskaffenhet af jordbruksfastighet eller annan fastighet eller frälseränta, samt, därest egendomen varit under nästföregående år åsatt taxeringsvärde, nämnda värde,

dels beloppet af hans inkomst nästföregående år af kapital och arbete,

dels ock de afdrag för skuldränta och för förlust samt för underhåll af barn, som han yrkar få tillgodonjuta vid taxeringen, äfvensom,

då inländskt aktiebolag eller enskildt bankbolag yrkar afdrag, hvarom i 9 § förmäles, beloppet af inbetaldt aktie- eller lottkapital och den bestämda utdelningen därå.

Uppgift enligt 20 § 2 mom., som inforrats af ordförande i bevillningsberedning eller kronans ombud hos taxeringsnämnd, må skattskyldig dock äga att muntligen hos bevillningsberedningen eller nämnden meddela.

Vid uppgift för verk eller bolag, som i 20 § 1 mom a) sägs, skall fogas dels bestyrkt utdrag af verkets eller bolagets senast avslutade räkenskaper, utvisande beloppet af hela den under räkenskapsåret uppkomna vinst, ränta å eget kapital inräknad, dels ock bestyrkt afskrift eller tryckt exemplar af verkets eller bolagets revisionsberättelse för senaste räkenskapsår.

Uppgift för utländsk försäkringsanstalt skall innehålla, förutom hvad ofvan föreskrifvits om fast egendom, antalet försäkringar och premiebeloppet för nästföregående år inom riket äfvensom beloppet af under samma tid utbetalade återförsäkringspremier.

25 §.

Till ledning vid taxeringen skola ytterligare följande uppgifter meddelas:

a) af styrelse för lifförsäkrings- eller lifränteanstalt eller af sysselman för utländsk sådan anstalt:

uppgift å namn och, där så ske kan, hemvist på enhvar person, till hvilken under nästföregående år lifränta å minst 200 kronor utbetalts, samt å lifräntans belopp;

b) af styrelse för enskildt bankbolag samt aktiebolag, som under nästföregående år lämnat utdelning till delägarne:

1:o) i fråga om enskildt bankbolag och sådant aktiebolag, därför utdelning å aktie, på grund af lag eller bolagsordning, icke får uppbäras af annan än den, som i behörig ordning styrkt sin rätt till aktien:

uppgift å namn på och hemvist för delägare, som uppburit eller ägt uppbära utdelningen, samt å utdelningens belopp,

2:o) i fråga om öfriga aktiebolag:

enahanda uppgift, som under 1:o) omförmäles, i den mån ägare af aktie är för styrelsen känd;

c) af kommanditbolag:

uppgift, innehållande upplysningar enligt fastställt formulär i de

uti 21 § omförmälda afseenden äfvensom om den en hvar delegare i bolaget tillkommande andel af bolagets inkomst; samt

d) af förmyndarekammare eller gode män för tillsyn å förmynderskap:

uppgift angående sammanlagda beloppet af hvarje omyndigs inkomst af kapital för nästföregående år.

Här ofvan omförmälda uppgifter skola upprättas särskildt för hvarje kommun på landet och hvarje territoriell församling i stad.»

Härjämte har Kungl. Maj:t med afseende å deklarationsformuläret föreslagit en af det ifrågasatta afdraget för barn betingad ändring i själfva formuläret äfvensom att till komplettering häraf en kortfattad anvisning till ledning för uppgiftspliktig upptages å formulärets yttersida.

Vid ifrågavarande ärendes föredragning inför Kungl. Maj:t har chefen för finansdepartementet till statsrådsprotokollet anfört följande.

»Vid föredragning den 13 sistlidne januari af de till statsregleringen för år 1907 hörande ämnen hemställde jag, att i samma års riksstat skulle upptagas skatttiteln inkomstskatt med en beräknad afkastning af 12,000,000 kronor. Denna beräkning gjordes under förutsättning, att inkomstskatten för nämnda år utginge enligt väsentligen samma grunder som den inkomstskatt, hvilken Riksdagen för innevarande år åtagit sig. Visserligen påginge, såsom jag vid sagda tillfälle jämväl erinrade, inom finansdepartementet arbete för revision af gällande bestämmelser rörande inkomstskatten i syfte hufvudsakligen att åstadkomma en jämnare och rättvisare fördelning af skattebördan. Flera af hithörande frågor hade emellertid visat sig vara af den invecklade och svårlosta beskaffenhet, att något förslag till en mera fullständig reform af inkomstskattelagstiftningen säkerligen icke kunde framläggas för innevarande års Riksdag. Denna förmodan har äfven besannats, men, såsom jag vid sagda tillfälle jämväl framhöll, synes dock hinder icke böra möta, att förslag till förändrade bestämmelser i vissa mera fristående delar af samma lagstiftning, i den mån så kan finnas möjligt och lämpligt, göres till föremål för särskild framställning till Riksdagen. Vid fastställandet af de grunder, hvilka böra tillämpas för en inkomstskatt för år 1907, torde därför lämpligen kunna tagas under öfvervägande frågan om en utvidgning af den för närvarande medgifna rätten till skattefria afdrag för de mindre inkomsttagarna.

Beträffande bevillningsförordningen har jag redan haft tillfälle att inför Kungl. Maj:t anmäla denna fråga; och i Kungl. Maj:ts proposition den 16 nästlidne mars om ändrad lydelse af vissa §§ i nämnda

*Departements-
chefens
yttrande.*

förordning m. m. hafva förändrade bestämmelser rörande allmänna bevillningen i förevarande afseende framlagts till Riksdagens pröfning. Jämte det i propositionen sålunda föreslagits vissa ändringar i den fasta afdragsskalan, hvarigenom gränsen för skattefrihet skulle höjas från 500 kronor till 600 kronor och gränsen för åtnjutande af skattelemlindring från 1,800 kronor till 2,100 kronor, skulle tillika, enligt det vid propositionen fogade förslag till ändringar i bevillningsförordningen, från enskild skattskyldigs uppskattade inkomst af kapital och arbete kunna få afdragas, dels, där den sammanräknade årsinkomsten icke öfverstege 2,000 kronor, för den skattskyldige själf ett visst för orten i dess helhet gällande belopp af högst 150 kronor, dels ock, där den sammanräknade årsinkomsten icke öfverstege 3,000 kronor, för hvarje af den skattskyldige på grund af honom åliggande försörjningsplikt underhållet barn, hvars ålder vid början af det år taxeringen skedde, understege 15 år, ett visst likaledes för orten i dess helhet gällande belopp af högst 50 kronor. Af dessa afdrag, hvilka taxeringsmyndighet i orten ägde att bestämma, skulle afdraget för barn icke medgifvas i fall, då barnet själf åtnjöte inkomst till samma belopp, hvartill afdraget bestämts eller däröfver. Uppginge barnets inkomst icke till detta belopp, skulle den skattskyldige icke få afräkna större belopp än skillnaden mellan barnets inkomst och det på orten bestämda afdragsbelopp för barn.

I mitt vid tillstyrkandet af nämnda proposition till statsrådsprotokollet afgifna yttrande, hvartill jag tillåter mig hänvisa, anförde jag i afseende å nyssberörda afdrag bland annat, att lefnadskostnaderna å orten och familjens storlek kunde anses såsom de *normala* omständigheter, hvilka bestämde skatteförmågan vid en viss inkomst. Till dessa omständigheter borde lagstiftningen därför lämpligen taga hänsyn genom afdrag af en mera regelbunden art. Sålunda borde bestämmas dels afdrag för den skattskyldige personligen och dels afdrag med hänsyn till storleken af den familj, han hade att försörja, hvilket sistnämnda afdrag för vinnande af nödig enkelhet borde utgå efter antalet barn. Ett *allmänt* bevillningsfritt afdrag på sistnämnda grund stötte emellertid på den svårigheten, att motsvarande lättnad i beskattningen icke tillika kunde komma till godo den stora grupp af skattskyldige, som utgjordes af fastighetsägarna. Hänsyn härtill förde mig till den öfvertygelsen, att man beträffande bevillningsförordningen måste undvika ett för hela riket lika afdrag för barn och i stället söka lösningen af den föreliggande uppgiften på det sätt, att det öfverlämnades åt de lokala taxeringsmyndigheterna att afgöra, om ett afdrag för barn vore behöfligt på

orten och huruvida det kunde genomföras utan allt för stora rubbningar. Uppenbarligen vore ett afdrag för barn framför allt behöfligt på orter med särdeles höga lefnadskostnader och i regeln mindre behöfligt på den egentliga landsbygden. Man borde därför öfverlämna åt taxeringsmyndigheterna att, där lefnadskostnaderna å orten befunnes vara särdeles höga, fastställa ett visst för orten i dess helhet gällande afdrag. Med en sådan bestämmelse kunde man förutsätta, att ett bevillningsfritt afdrag för barn skulle komma att införas öfverallt, där det vore af förhållandena särskildt påkalladt, medan kommuner, där ett dylikt afdrag skulle medföra betydande olägenheter, säkerligen skulle afstå från det samma.

De skäl, som föranledt de sålunda föreslagna lindringarna i bevillningen, torde emellertid endast delvis äga sin tillämpning i fråga om inkomstskatten. Till en början må framhållas, att, äfven efter vidtagande af de föreslagna ändringarna med afseende å den fasta afdragsskalan i bevillningsförordningen, denna förordning skulle bereda de mindre inkomstagarne betydligt mindre skattelindringar än som nu åtnjutas enligt inkomstskatteförordningen. Utom det att skyldighet att utgöra inkomstskatt, om man frånser inkomst af fast egendom, icke inträder, förrän inkomst uppgår till minst 1,000 kronor, är att märka, såväl att skattelindring enligt inkomstskatteförordningen får åtnjutas af inkomst ända upp intill 4,000 kronor, och att äfven i fråga om inkomster, som icke öfverstiga gränsen för skattelindring enligt de föreslagna ändringarna i bevillningsförordningen, lindringen i inkomstskatt är vida större än lindringen i bevillning. Därjämte synes mig degressionsskalan för inkomstskatten, hvilken ju fastställts så nära i tiden som år 1902 och alltså icke tillämpats mera än tre år, i och för sig taga den hänsyn till skatteförmågan i allmänhet hos de mindre inkomstagarne, att något särskildt afdrag för den skattskyldige personligen, på sätt i fråga om allmänna bevillningen föreslagits, icke för närvarande torde böra ifrågakomma.

Beträffande afdrag för underhåll af barn ställer sig frågan helt annorlunda. Såsom jag redan vid tillstyrkandet af nämnda proposition framhöll, måste samma skäl, som anförts i fråga om rätt för skattskyldig att vid bevillningstaxering åtnjuta afdrag för barn, hafva sin fulla tillämpning jämväl å inkomstskattelagstiftningens område.

Vid fastställandet af reglerna för dylikt afdrag å sistnämnda område har man emellertid betydligt friare händer än i fråga om allmänna bevillningen.

Hvarje ändring i skyldigheten att utgöra bevillning berör ju betydligt mera de kommunala skatteintressena än statens. Vid den föreslagna reformeringen af bestämmelserna om frihet från och lindring i bevillningen har man därför måst framgå med större försiktighet än nödigt varit, om den kommunala skattskyldigheten icke varit afhämgig af skattskyldigheten till staten. Hänsynen härtill samt till den omständigheten, att afdraget icke kunde komma fastighetsägarna till godo har sålunda bjudit att, på sätt redan nämnts, ej blott till kommuner, där lefnadskostnaderna äro synnerligen höga, begränsa medgifvandet af afdrag för underhåll af barn utan äfven i hvarje fall göra sådant medgifvande beroende af taxeringsmyndighets i orten beslut.

Det är emellertid uppenbart, att, i fråga om de mindre inkomsttagarne, skatteförmågan, oafsedt om lefnadskostnaderna å orten äro synnerligen höga eller icke, i afsevärd mån är beroende på storleken af den familj, den skattskyldige har att underhålla. Det kan således icke vara annat än med rättvisa och billighet öfverensstämmande att, då ej tvingande omständigheter stå hindrande i vägen, vid beskattningen taga full hänsyn till sagda förhållande. Hvad rättvisa och billighet i förevarande afseende fordra, kan ock utan svårighet tillgodoses. Inkomstskatten är nämligen så anordnad, att lindringar i densamma å ena sidan icke kunna öfva något inflytande på den kommunala skattskyldigheten och å andra sidan komma alla inkomsttagare, således äfven fastighetsägarna, till godo. På grund häraf, och då, äfven om afdraget bestämdes till högre belopp än där detsamma, enligt min mening, bör stanna, inkomstskattesumman i allt fall, på sätt jag strax skall visa, icke torde sjunka under det för år 1907 i senast afgifna statsverksproposition beräknade belopp, tvekar jag icke att föreslå, att nedom en viss gräns lindring i inkomstskatten, oberoende af lefnadskostnaderna å orten, beredes samtliga inkomsttagare, som hafva barn att underhålla och uppfostra.

Afdrag för barn skulle enligt de föreslagna bestämmelserna i bevillningsförordningen kunna uppgå till högst 50 kronor. Motsvarande afdrag i fråga om inkomstskatten synes mig böra bestämmas till jämt nämnda belopp.

Jag vill emellertid framhålla, att det afdrag af 50 kronor, som sålunda skulle komma att gälla äfven på orter med normala lefnadskostnader, ingalunda motsvarar de nödvändiga utgifterna för ett barn. Af den vid propositionen angående ändringar i bevillningsförordningen fogade statistiska utredningen angående lefnadskostnaderna på olika orter i Sverige finner man, att kostnaderna för *allenast föda* på de billigaste däri upptagna orterna måste beräknas till åtminstone 75 kronor för

hvarje barn. Om nu också motsvarande kostnader på den egentliga landsbygden stundom skulle vara lägre, är det dock sannolikt, att det föreslagna afdraget på alla orter understiger genomsnittet af samtliga nödvändiga utgifter för underhåll och uppfostran af ett barn under 15 år, åtminstone om man endast tager hänsyn till sådana familjer, som träffas af inkomstskatten. Nödig försiktighet har emellertid bjudit att åtminstone för närvarande stanna vid omförmälda belopp, 50 kronor.

Afdrag, hvarom nu är fråga, torde, i likhet med hvad som gäller om skattefria afdrag enligt den nu gällande degressionsskalan för inkomstskatten, icke böra tillkomma annan än svensk medborgare, som är i riket mantalsskrifven, och oskiftadt stärbhus efter sådan svensk medborgare, och i hvarje fall allenast för så vidt inkomsten är så ringa, att densamma enligt nu gällande regler icke anses tillräckligt stark att kunna bära full skatt. Endast inkomster under 4,000 kronor skulle alltså komma i åtnjutande af omförmälda afdrag.

Om jag frånser den nu föreslagna utvidgningen af de skattefria afdragen äfvensom, vidkommande de bestämmelser, som återfinnas i 15 § af gällande förordning om inkomstskatt, en mindre ändring, hvilken be-tingas af unionens upplösning, synes mig inkomstskatten för år 1907 böra utgå i enlighet med nämnda förordning.

Bestämmelserna om afdrag för underhåll af barn torde lämpligen kunna inordnas såsom ett tredje moment i 8 § af förordningen. Utom öfriga för inkomstskatten speciella afdrag skulle sålunda uppgifts- pliktig skattskyldig äga att själf i deklaration yrka afdrag för under- håll af barn, hvilkas antal därvid bör uppgifvas. Jämte ett stadgande härom, som bör införas i 21 § af förordningen, måste tillika i samman- hang därmed vidtagas en ändring i själfva uppgiftsformuläret, en ändring, som jag ansett böra kompletteras med en kortfattad anvisning å formulärets yttersida till ledning för uppgiftspliktig. Af samma anledning, som den, på grund hvaraf i propositionen angående ändringar i bevillnings- förordningen föreslagits viss ändrad lydelse af 14 § i samma författning, bör vidare 25 § af inkomstskatteförordningen ändras därhän, att förmyndarekammare och gode män för tillsyn öfver förmynderskap åläggas att lämna uppgift angående sammanlagda beloppet af hvarje omyndigs in- komst af kapital för nästföregående år, oberoende af inkomstens storlek.

Såsom jag förut nämnt, torde den föreslagna utvidgningen af de skattefria afdragen icke föranleda rubbning i den för år 1907 redan beräknade inkomstskattesumman. Inkomstskatten, som för år 1907

beräknats gifva 12,000,000 kronor, har nämligen enligt statskontorets numera utkomna generalsammandrag öfver 1905 års bevillning och inkomstskatt för samma år lämnat icke mindre än i rundt tal 12,682,000 kronor eller öfver 600,000 kronor mera än under år 1904. Äfven om ökningen i inkomstskatten icke under åren 1906 och 1907 kommer att fortgå i samma grad som under hittills gångna år, torde i allt fall öfverskottet af den för år 1907 beräknade inkomstskattesumman mera än betäcka summan af de lindringar, skattskyldige genom det ifrågasatta afdraget för underhåll af barn skulle erhålla.»

Friherre von
Schwerins
motion.

I sin förut omförmälda motion har friherre von Schwerin hemställt »att Riksdagen ville besluta, att nedannämnda paragrafer i förordningen om inkomstskatt måtte erhålla följande förändrade lydelse:*)

2 §.

Till inkomst af fast egendom räknas den inkomst, som enligt gällande bevillningsförordning är genom fastighetsbevillning beskattad, såsom uppboeren arrende- och hyresafgift samt förmån af egen bostad för enskild skattskyldig och hans familj, såvida dylik förmån icke är att hänföra till inkomst af tjänst eller pension;

all den afkastning, som härflyter af jordbruksnäring, därunder jämväl inbegripet hvad som förvärfvas genom upplåtelse af afverkningsrätt till skog eller genom skogsafverkning å mark, som af afverkaren äges eller annorledes än på grund af upplåten rätt till afverkning innehafves;

inkomst af mejerihandtering, potatismjölfabriker och andra binäringar till jordbruket, i den mån de afse tillgodogörande af eget jordbruks produkter;

afgäld eller ersättning i penningar eller i natura, som ingår till fastighet;

frälseränta.

4 §.

Till inkomst af arbete räknas

a) inkomst af rörelse eller yrke, såsom:

1:o) inkomst af bergsbruk, kalk- och stenbrott jämte därtill hörande verk, inrättningar och näringar; kvarnar och sågverk, fabriker,

*) De af motionären ifrågasatta förändringarna äro kursiverade.

mekaniska verkstäder, brännvinsbrännerier och andra för varors tillverkning eller förädling anlagda inrättningar; *skogsafverkning på grund af upplåten afverkningsrätt*, mejerihandtering, potatismjölfabriker och andra binäringar till jordbruket, *i den mån inkomsten icke enligt 2 § skall till inkomst af fast egendom hänföras*; penningrörelse, handelsrörelse, skeppsrederi, sjöfart, handverk eller annan näring;

2:o) inkomst af till allmän trafik upplåten järnväg, kanal eller annan farled samt flottled; och

3:o) hvad som förvärfvas genom utöfning af vetenskap, konst eller handaslöjd;

b) inkomst och förmån af tjänst eller särskildt uppdrag, såsom: aflöning, arfvode, traktamente, sportler, bostad, därest denna icke är såsom löntagarens inkomst af fast egendom beräknad, och annan med allmän eller enskild tjänst förenad förmån;

c) pension, årligt understöd (gratifikation), lifränta eller undantagsförmån;

d) all annan i denna § samt 2 och 3 §§ ej omförd inkomst, som enligt gällande bevillningsförordning är att hänföra till inkomst af arbete.

5 §.

1 mom. Inkomst enligt denna förordning taxeras för det löpande året. Vid taxeringen iakttages, att skattskyldigs sammanräknade inkomst utföres i fulla hundratal kronor, så att öfverskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal, bortfaller.

2 mom. a) Inkomst af *fast egendom och kapital* och annan inkomst af arbete än lön eller pension upptages med det belopp, hvartill inkomsten under nästföregående året uppgått; med iakttagande likväl, *dels* att inkomsten första året den åtnjutes, äfvensom då den icke åtnjutes för hela föregående året, skall upptagas med det belopp, hvartill densamma, enligt de upplysningar taxeringsmännen kunna förskaffa sig, skäligen må anses för det löpande året uppgå, *dels ock* att, då inkomsten under det löpande året upphör, densamma upptages med det belopp, som, med det nästföregående årets inkomst till beräkningsgrund, motsvarar den tidrymd af det löpande året, för hvilken inkomsten åtnjutes.

b) Med allmän eller enskild tjänstebefattning förenad lön så ock pension upptages med det belopp, hvartill densamma för det löpande året blifvit i stat eller annorledes bestämd; börande däremot med

tjänstebefattning förenade tjänstgöringspenningar, dagaflöning, sportelersättning och obestämda eller extra inkomster beräknas på sätt under a) är föreskrifvet.

c) Vikariatsarfvode, arfvode för uppdrag af öfvergående beskaffenhet och all dylik tillfällig inkomst, som härflutit af annan den skattskyldiges verksamhet än hans redan till beskattning taxerade tjänst, rörelse eller yrke och som tillfallit honom så sent under ett år, att densamma icke kunnat af det årets taxerings- eller pröfningsnämnd beräknas, taxeras det näst därpå följande året.

d) *Bostads- och andra naturaförmåner, hvilka skola vid taxering af inkomst af fast egendom tagas i beräkning, uppskattas efter i orten gällande medelpris. Däremot skall lön och annan inkomst, som utgår i spannmål eller persedlar och ej är att till inkomst af fast egendom hänföra, upptagas med det kontanta belopp, den efter senast för orten gällande markgångspris utgör.*

6 §.

Vid taxering af inkomst må *afdrag icke ske:*

a) för den skattskyldiges och hans familjs utskylder och lefnadskostnader samt därtill hänförliga utgifter;

b) för ränta å den skattskyldiges eget i hans fasta egendom eller jordbruksnäring, rörelse eller yrke nedlagda kapital;

c) för hvad som användes till fast egendoms förbättring, tillökning af inventarier eller kapitalafbetalning å skuld.

7 §.

Däremot må afdrag ske:

1:o) *vid taxering af inkomst af fast egendom*

a) *för underhåll af fastighet samt maskiner, redskap och öfriga inventarier, som i jordbruksnäring användas;*

b) *för arrendeafgift, värdet af utgående undantagsförmåner, aflöningar i penningar eller i natura samt i öfrigt omkostnader för egendomens skötsel och inkomstens förvärfoande samt, om frälseränta utgår från fastigheten, räntans belopp:*

2:o) *vid taxering af inkomst af arbete*

a) *för omkostnader för bedrivande af rörelse eller yrke, såsom arrende eller hyresafgift, underhåll af fastighet och inventarier,*

aflöning, föda och öfriga kostnader för de i och för rörelsen använda biträden och arbetare,

samt andra därmed jämförliga utgifter;

b) för kostnader, som äro förenade med utöfning af vetenskap, konst eller handaslöjd;

c) för hvad som anvisats till bestridande af de med erhållna tjänster eller uppdrag förenade särskilda kostnader, såsom:

resekostnadsersättning,

å stat uppförd häst- och båtlega,

officerares lönetillägg för tjänstehästar samt fourageringsersättning,

anslag till skrifmaterialier, kontorshyra och andra expenser,

dagaflöning eller traktamente för förrättning å annat ställe än tjänstemans eller i förrättningen deltagande persons vanliga boningsort, arfvode, dagaflöning eller traktamente för kommendering utom station, fältaflöning under krigstid,

samt arfvode eller traktamente för riksdag eller revision å annan ort, än där arfvodes- eller traktamentstagaren är bosatt;

d) för följande med ämbete och tjänst förenade utgifter, nämligen: den afgift, tjänsteman, såsom sådan, åligger utgöra till pensions-, änke- och pupill- eller annan understöds-kassa,

aflöning eller annan ersättning till vikarie eller tjänstebiträde,

prästernas i jordeboken upptagna utlagor, i den mån de icke äro eftergifna,

ränta och amorteringsbidrag till öfverbyggnadsamorteringsfonden för prästgårdarne i Skåne,

samt kostnader för sådana särskildt anbefallda tjänsteresor, för hvilka ersättning icke är särskildt anvisad.

8 §.

1 mom. Från skattskyldigs inkomst må afdrag vidare ske för skattskyldig åliggande ränta å gäld.

Svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, äfvensom utlänning äge dock åtnjuta afdrag endast för ränta å sådan gäld, som ådragits för förvärfvandet af inkomst, för hvilken inkomstskatt skall här i riket erläggas.

2 mom. Vid taxeringen för inkomstskatt må skattskyldig njuta afdrag för sådan förlust å rörelse eller yrke, som ej är att hänföra till kapitalförlust.

Utvisar vid beräkning enligt 7 § 2:o a) och b) af skattskyldigs inkomst viss inkomstkälla förlust, må dylik förlust afdragas från den skattskyldiges öfriga inkomst; dock må sådant afdrag ej åtnjutas af svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, ej heller af utlänning.

12 §.

Skyldighet att erlägga skatt för inkomst åligger med nedan angifna undantag och inskränkingar

a) svensk medborgare, som är i riket mantalsskrifven:

för all inkomst, han åtnjuter vare sig här eller från utrikes ort;

b) svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven:

för all inkomst han härifrån åtnjuter;

c) utlänning, som är i riket bosatt eller här sig uppehåller såsom resande, vare sig fortfarande under ett år eller under större delen af tre på hvarandra följande år, eller som härifrån åtnjuter inkomst af fast egendom eller uppbär lön eller pension eller här idkar näring:

för den inkomst af fast egendom, han härifrån åtnjuter, samt för den inkomst af kapital och arbete, som af honom här förvärfvas eller härifrån åtnjutes, eller ock, utifrån införd, här användes;

d) af utlänning, som icke afses i c) här ofvan, men som härifrån åtnjuter inkomst, som i 3 § c) omförmäles:

för sistnämnda slags inkomst.

20 §.

1 mom. Skyldige att utan särskild anmaning på heder och samvete årligen afgifva uppgifter till ledning vid taxeringen äro:

a) verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad eller står under offentlig kontroll, samt

b) annan skattskyldig, som näst föregående år enligt gällande bevillningsförordning eller denna förordning taxerats för minst 2,000 kronors inkomst eller samma år åtnjutit inkomst till enahanda belopp af beskaffenhet, att den bör enligt sistnämnda förordning till inkomstskatt taxeras; dock att uppgiftsplikt jämväl åligger skattskyldig, hvilken nästföregående år taxerade eller åtnjutna inkomst af nämnda beskaffenhet icke uppgått till 2,000 kronor, såframt inkomsten utgjorts af eller

däri ingått minst 1,000 kronors sådan inkomst, som enligt denna förordning är att hänföra till *inkomst af kapital*.

2 mom. Enhvar annan vare efter anmaning, som i denna förordning sägs, skyldig lämna dylik uppgift.

21 §.

Uppgift, som i 20 § omförmäles, skall, i enlighet med fastställt formulär, skriftligen afgifvas och utvisa:

dels beloppet af skattskyldigs inkomst nästföregående år,
dels de afdrag för skuldränta och förlust, som han yrkar att få tillgodonjuta vid taxeringen, äfvensom, då inländskt aktiebolag eller enskildt bankbolag yrkar afdrag, hvarom i 9 § förmäles, beloppet af inbetaldt aktie- eller lottkapital och den bestämda utdelningen däraf,
dels ock i fall, då uppgiftsskyldig äger eller arrenderar fast egendom, samma egendoms beskaffenhet af jordbruksfastighet eller annan fastighet eller frälseränta, samt, därest egendomen varit under nästföregående år åsatt taxeringsvärde, nämnda värde.

Uppgift enligt 20 § 2 mom., som inforrats af ordförande i bevillningsberedning eller kronans ombud hos taxeringsnämnd, må skattskyldig dock äga att muntligen hos bevillningsberedningen eller nämnden meddela.

Vid uppgift för verk eller bolag, som i 20 § 1 mom. a) sägs, skall fogas dels bestyrkt utdrag af verkets eller bolagets senaste avslutade räkenskaper, utvisande beloppet af hela den under räkenskapsåret uppkomna vinst, ränta å eget kapital inräknad, dels ock bestyrkt afskrift eller tryckt exemplar af verkets eller bolagets revisionsberättelse för senaste räkenskapsår.

Uppgift för utländsk försäkringsanstalt skall innehålla, förutom hvad ofvan föreskrifvits om fast egendom, antalet försäkringar och premiebeloppet för nästföregående år inom riket, äfvensom beloppet af under samma tid utbetalade återförsäkringspremier.»

Till stöd för denna hemställan har motionären anfört följande.

»Vid 1903 års riksdag väckte jag i motionen n:o 5 inom Första Kammaren förslag, gående ut därpå, att inkomstskatt för fast egendom skulle erläggas efter den verkliga inkomsten och således icke såsom nu efter den beräknade; men blef denna motion af bevillningsutskottet afstyrkt och af Riksdagen afslagen.

Vid bevillningsutskottets utlåtande fanns fogad en af utskottets ordförande, juris doktorn H. Cavalli, afgifven, motiverad reservation,

däri yrkades bifall i hufvudsak till min berörda motion samt fanns intaget ett fullständigt förslag till ändrad lydelse af hithörande delar af inkomstskatteförordningen.

Nämnda af herr Cavalli framställda förslag upptogs af mig i en vid följande års riksdag väckt motion, n:o 12, samt blef af bevillningsutskottet tillstyrkt med allenast några smärre ändringar.

Emellertid afslog Riksdagen såväl min sistberörda motion som bevillningsutskottets i anledning af densamma framlagda förslag, och var utan tvifvel skälet därtill, att man icke ville vidtaga någon partiell förändring af inkomstskatteförordningen, utan afvakta den fullständiga omarbetning af hela denna förordning, som väntades skola af Kungl. Maj:t verkställas.

Då en mera fullständig reform af inkomstskattelagstiftningen, enligt hvad statsrådet och chefen för finansdepartementet i sitt yttrande till statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 innevarande januari vid beräkningen af statsverkets tillgångar uttalat, säkerligen icke kommer att framläggas för innevarande års Riksdag, men detta, på sätt chefen för finansdepartementet i nyssnämnda yttrande jämväl framhållit, icke synes böra hindra, att förslag till förändrade bestämmelser i vissa mera fristående delar af samma lagstiftning, i den mån så kan finnas möjligt och lämpligt, göras till föremål för särskild framställning till Riksdagen, har jag ansett mig böra återupptaga ofvan omförmälda, af bevillningsutskottet vid 1904 års riksdag i ämnet framlagda förslag.»

Herr
P. Sörenssons
motion.

Herr Sörensson har uti sin ifrågavarande motion föreslagit beträffande inkomstskatteförordningen, att 6 och 8 §§ måtte erhålla följande förändrade lydelse: *)

»6 §.

Vid taxering af inkomst må *afdrag icke ske*:

a) för den skattskyldiges och hans familjs *lefnadskostnader samt därtill hänförliga utgifter*;

b) för arrende- eller hyresvärde å sådan, järnväg, kanal och annan farled samt flottled tillhörande mark och byggnad, för hvilken till följd af medgifven frihet från fastighetsbevilning inkomst icke blifvit efter de i 2 § angifna grunder taxerad;

*) De af motionären ifrågasatta förändringarna äro kursiverade.

c) för ränta å den skattskyldiges eget, i hans fasta egendom, rörelse eller yrke nedlagda kapital;

d) för hvad som användes till fast egendoms förbättring, tillökning af inventarier eller kapitalafbetalning å skuld.

8 §.

1 mom. Från skattskyldigs inkomst må afdrag vidare ske för den skattskyldiges och hans familjs under det nästföregående året till stat och kommun erlagda utskylder.

2 mom. Från skattskyldigs inkomst må afdrag ske för skattskyldig åliggande ränta å gäld.

Svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, äfvensom utlänning äge dock åtnjuta afdrag endast för ränta å sådan gäld, som ådragits för förvärfvandet af inkomst, för hvilken inkomstskatt skall här i riket erläggas.

3 mom. Vid taxeringen för inkomstskatt må skattskyldig njuta afdrag för sådan förlust å rörelse eller yrke, som ej är att hänföra till kapitalförlust.

Utvisar vid beräkning enligt 7 § b) och c) af skattskyldigs inkomst viss inkomstkälla förlust, må dylik förlust afdragas från den skattskyldiges öfriga inkomst; dock må sådant afdrag ej åtnjutas af svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, ej heller af utlänning.»

Med hänsyn till hvad för fyllande af statens skattebehof kräfves, tillstyrker bevillningsutskottet, att Riksdagen jämväl för år 1907 åtager sig en särskild direkt skatt under namn af inkomstskatt.

Beträffande sättet för nämnda inkomstskatts utgörande har utskottet funnit sig böra tillstyrka, att de grunder härför, som innefattas i nu gällande förordning i ämnet, fortfarande skola äga tillämpning endast med en mindre förändring i förordningens 15 § 2 mom.

Den hufvudsakliga förändring Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag innebär är, att skattskyldig, hvars inkomst icke uppgår till 4,000 kronor, må utöfver de afdrag, hvartill han i öfrigt kan jämlikt inkomstskatteförordningen vara berättigad, njuta afdrag med 50 kronor för hvarje af honom, på grund af åliggande försörjningsplikt, under-

hållet barn, hvars ålder vid början af det år, då taxeringen sker, understiger 15 år.

Senast i det betänkande, n:o 17, som bevillningsutskottet afgifvit i anledning af Kungl. Maj:ts för innevarande Riksdag framlagda proposition om ändrad lydelse af vissa §§ i bevillningsförordningen, har utskottet haft anledning att uttala sig till förmån för principen, att vid bestämmandet af skattskyldigs skatteförmåga afseende fästes vid honom åliggande försörjningsplikt af minderåriga barn.

Förnämligast af hänsyn till det rådande sambandet mellan bevillningen och den kommunala skattskyldigheten har utskottet emellertid funnit sig föranlåtet att afstyrka det i nyssnämnda proposition framtällda förslaget om utsträckning af rätten till frihet från och lindring i bevillningen. Visserligen förefinnes på inkomstskattelagstiftningens område ej detta hinder för vidtagande af önskade reformer, men bevillningsutskottet finner sig ändock icke kunna tillstyrka det i propositionen föreslagna afdraget.

Till en början är det nämligen ur flera synpunkter eftersträfvansvärdt, att de båda jämsides tillämpade skatteförordningarna icke innehålla från hvarandra alltför afvikande bestämmelser. Tillämpningen af de i så många hänseenden divergerande författningarna lärer redan nu bereda taxeringsmyndigheterna åtskilliga svårigheter, hvilka gifvetvis ökas i samma mån som beskattningsgrunderna i författningarna göras hvarandra olika. På grund af berörda dualism samt det nuvarande taxeringsförfarandet är det enligt utskottets uppfattning att befara, att taxeringarnas behöriga fullgörande inom stadgad tid kunde komma att äfventyras, därest genom dylika ändringar föranledd ytterligare svårighet vid författningarnas tillämpning ökade taxeringsmyndigheternas redan betydliga arbete.

Utöfver det nu anförda mera formella skälet har bevillningsutskottet funnit äfven skäl af materiell innebörd förefinnas mot ett bifall till det ifrågavarande förslaget.

Enligt 5 § 1 mom. inkomstskatteförordningen skall vid taxeringen iakttagas, att skattskyldigs sammanräknade inkomst utföres i fulla hundratal kronor, så att öfverskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal, bortfaller. Då nu det af Kungl. Maj:t ifrågaställda afdraget icke uppgår till mera än 50 kronor, följer, att i en mängd fall ett afdrag till nämnda belopp icke komme att bereda vederbörande skattskyldig någon lättnad utöfver den, hvaraf han genom ofvan anförda stadgande i 5 § redan kommer i åtnjutande. Ett exempel torde till fullo klargöra detta förhållande. En skattskyldig med ett barn under

15 år, hvilkens sammanräknade inkomst utgör 2,175 kronor, skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag åtnjuta afdrag med 50 kronor, hvilket alltså minskade hans beskattningsbara inkomst till 2,125 kronor. Vid taxeringen bortfalla de öfverskjutande 25 kronorna, så att den taxerade inkomsten blir 2,100 kronor. Med detta belopp skall emellertid hans inkomst redan enligt gällande bestämmelser upptagas till beskattning, hvadan barnafdraget icke varit honom till någon nytta.

Om samme skattskyldige hade 2 eller 3 barn, skulle den taxerade inkomsten ändock i båda fallen blifva 2,000 kronor, hvilket förefaller inkonsekvent.

Särskildt bjärt framträder olämpligheten af det föreslagna afdragsbeloppet i följande exempel. Två skattskyldige, hvardera med ett barn, hafva en sammanräknad inkomst af resp. 1,175 och 1,225 kronor. Den förstnämnde, som redan nu skall taxeras till 1,100 kronor, ernår äfven med barnafdraget icke lägre taxering, hvaremot den sistnämnde, som nu skall taxeras till 1,200 kronor, tack vare detta afdrag skulle blifva uppskattad till samma belopp som den förstnämnde, hvilken dock har lägre inkomst.

En skattskyldig utan barn och med 1,295 kronors sammanräknad inkomst skulle taxeras till 1,200 kronor. En annan skattskyldig med 1 barn och 1,250 kronors inkomst skulle likaså upptagas till beskattning för 1,200 kronor.

De anförda exemplen torde vara tillräckliga för att ådagalägga, att det af Kungl. Maj:ts föreslagna afdraget icke är i verklig mening effektivt. Detta sammanhänger med det förhållande, att beloppet för medgifvet afdrag bör sammanfalla med eller åtminstone icke understiga det belopp, hvarmed inkomsten vid taxering afrundas nedåt. I utländsk lagstiftning finnas exempel på att detta blifvit iakttaget.

Enligt 15 § 2 mom. b. i gällande inkomstskatteförordning äro från utgörande af skatt för inkomst af kapital och arbete frikallade »vid de förenade rikenas beskickningar hos utländska makter anställda, jämte alla öfriga under utrikesdepartementet lydande ämbets- och tjänstemän samt vaktbetjante, för den del af deras aflöning eller pension, som motsvarar *norska* statsverkets bidrag därtill». I Kungl. Maj:ts förslag till ändrad lydelse af ifrågakvarande moment har denna bestämmelse blifvit borttagen. Denna fristående förändring bör i hvarje fall vidtagas.

Vid 1903 års Riksdag väckte friherre von Schwerin en motion i enahanda syfte som den förevarande. Bevillningsutskottet afstyrkte motionen, därvid utskottet anförde, att därest, på sätt utskottet

Ang. taxering af den verkliga inkomsten af fastighet.

i annat sammanhang uttalat, en ändring i grunderna för skattskyldigheten vid inkomstskatten borde föregås af en på erfarenheten fotad kännedom om verkningarna af de i sådant afseende gällande bestämmelser, torde af samma anledning någon utsträckning af deklara-tions-skyldigheten i den af motionären föreslagna riktning icke för det dåvarande böra, under första året det nya taxeringsförfarandet ägde rum och innan taxeringen ens verkstälts, vidtagas. Utskottet, som således redan af denna anledning ansåge sig böra afstyrka bifall till motionen, funne i allt fall det af motionären anmärkta förhållandet, att den inkomst, jordbruksfastighet i verkligheten lämnade, ofta understege den i inkomstskatteförordningen fastställda inkomstprocenten, icke ensamt för sig böra föranleda en allmän skyldighet för fastighetsägare att, på samma sätt som öfriga inkomsttagare, deklarerera de verkliga inkomsterna. Ty äfven om en rättelse i anmärkta hänseendet icke fullt skulle kunna vinnas genom en noggrannare fastighetstaxering, finge man dock icke förbise, att, såsom upprepade gånger inom Riksdagen framhållits, svårigheterna för jordbrukare att uppgifva inkomsten af jordbruket, där- under inbegripet för eget behof använda jordbruksprodukter, för närvarande vore alltför stora, för att dylik skyldighet skulle kunna med tillfredsställande resultat dem åläggas.

Bevillningsutskottets afstyrkande hemställan blef af Riksdagen godkänd.

År 1904, då friherre von Schwerin åter väckte motion i ämnet, blef denna af bevillningsutskottet tillstyrkt, och utskottet framlade i sammanhang härmed det förslag till förändrade bestämmelser i inkomstskatteförordningen, hvilket motionären i sin förevarande motion upp-tagit. Härvid anförde utskottet, att för vinnande af en mera jämn och rättvis beskattning af inkomst af fast egendom utskottet ansett tiden numera vara inne att öfvergå från den hittills följda anordningen att beräkna denna inkomst till vissa procent af fastighets taxeringsvärde till en anordning, som bättre träffade den verkliga inkomsten af nämnda slag och samtidigt komme att i beskattningsafseende likställa fastighetsägaren med inkomsttagaren af rörligt kapital och af arbete. En taxering af den verkliga inkomsten af fast egendom förut-satte naturligen en viss utsträckning af den redan stadgade deklara-tions-plikten, för att deklara-tionsuppgift äfven under dylika förhållanden i fråga om inkomst af fast egendom omedelbarligen skulle kunna tjäna till ledning vid inkomstskatttaxeringen. Uppgiftsskyldig, som åtnjöte inkomst af fast egendom, borde nämligen uppgifva denna inkomst till dess verkliga belopp.

Riksdagen afslög emellertid bevillningsutskottets hemställan.

Hvad själfva principen i friherre von Schwerins förslag angår, intager bevillningsutskottet nu samma ståndpunkt som 1904 års bevillningsutskott. Utskottet vill sålunda uttala sig för att genom upphäfvande vid taxering till inkomstskatt af den nu rådande olikheten med afseende å beräklandet utaf inkomst af fast egendom samt utaf inkomst af kapital och arbete ytterligare ett steg tages mot den rena inkomstskatten.

Att nu föreslå Riksdagen att vidtaga förändring härutinnan finner utskottet dock icke lämpligt, enär en dylik förändring torde komma att föregripa det pågående arbetet för revision af den direkta skattelagstiftningen, hvilket arbete, enligt hvad utskottet inhämtat, för närvarande är riktadt på åtgärder till omorganisation af taxeringsmyndigheterna och andra frågor, som äga sammanhang med förevarande ämne.

I ett år 1904 inom finansdepartementet utarbetadt förslag till förordning om skatt af inkomst och förmögenhet m. m. finnes den af utskottet förordade grundsatsen genomförd. Detta förslag afviker från det af friherre von Schwerin nu framlagda bland annat därutinnan, att deklarationsplikten för mindre jordbrukare är i väsentlig mån lättare än för brukare af större fastigheter. Som just deklarationsförfarandets anordnande på ett sätt, lämpadt efter de olika kategoriernas af jordbrukare förmåga att fullgöra uppgiftsskyldigheten, är af väsentlig betydelse, anser utskottet sig böra förordna, att framläggandet af ett med vederbörlig hänsyn härtill genom Kungl. Maj:ts försorg utarbetadt förslag afvaktas, innan reformen vidtages.

I sin förberörda motion n:o 4 har herr *Sörensson* väckt förslag om ändringar dels i förordningen om inkomstskatt, dels ock i gällande bevillningsförordning i syfte att vid taxering till inkomstskatt samt vid taxering till bevillning af inkomst af kapital och arbete afdrag skulle få göras för skattskyldigs och hans familjs under det nästföregående året till stat och kommun erlagda utskylder. Efter att hafva erinrat om de af bevillningsutskottet vid 1905 års lagtima riksdag i ämnet väckta förslag, förklarar motionären sig till stöd för sin nu gjorda hemställan åberopa den utaf bevillningsutskottet nämnda år använda motivering.

Vid 1905 års lagtima riksdag förekom i ärendet följande.

I sitt betänkande n:o 28 angående en inkomstskatt för år 1906 hade bevillningsutskottet, jämte framläggande af det förslag till ändrad

*Ang. afdrag
för utskylder.*

lydelse af 6 och 8 §§ inkomstskatteförordningen, som af motionären nu åter upptagits, anfört:

»Enligt 6 § i förordningen angående inkomstskatt får vid taxering af inkomst afdrag icke ske för den skattskyldiges och hans familjs utskylder, hvilka i detta afseende likställas med den skattskyldiges lefnadskostnader samt därtill hänförliga utgifter. Med fullt skäl kan emellertid ifrågasättas, huruvida icke utskylder, i stället för att hänföras till en persons direkta lefnadskostnader, fastmer torde vara att jämställa med honom åliggande skuldräntor; och då jämlikt 8 § samma förordning afdrag må ske för skattskyldig åliggande ränta å gäld, synes ock dylikt afdrag böra medgifvas jämväl i fråga om utskylder. Det bör särskildt bemärkas, att då inkomstskatten är afsedd att drabba den behållna inkomsten, det måste anses vara i viss mån oegentligt, att från denna inkomst ej få afräknas sådana direkta tvångsutgifter som utskylder. Denna oegentlighet faller särskildt i ögonen, om man erinrar sig, att personer, som äro boende i kommuner med olika höga kommunalskatter, men hvilka i öfrigt hafva samma ekonomiska ställning, drabbas af lika hög inkomstskatt trots skillnaden i utgifter för de kommunala skatterna. Än tydligare framträder ifrågavarande missförhållande vid en progressiv beskattning, där genom en bestämmelse sådan som den, hvilken uti ifrågavarande afseende för närvarande gäller hos oss, det lätt kan inträffa, att skattskyldig kan komma att taxeras efter en högre skattefot än fallet skulle blifva, därest utskylderna först afdragits. Också är i sådana utländska skattelagar, som i hufvudsak byggts på den rena inkomstskattens grund, afdrag för utskylder vanligen medgifvet, om än i några länder med vissa inskränkningar.

Utskottet har således, med begagnande af den enligt 40 § riksdagsordningen utskottet tillerkända befogenhet, funnit sig böra föreslå sådan ändring i förevarande förordning, att vid taxering af inkomst afdrag må ske för den skattskyldiges och hans familjs utskylder; och torde därvid böra fastslås, att afdraget skall afse sådana utskylder till stat och kommun, som blifvit under det nästföregående året erlagda.»

I sitt memorial n:o 29 hade bevillningsutskottet vidare, med hemställan om införande af rätt till dylikt afdrag jämväl vid taxering till bevillning af inkomst af kapital och arbete, framlagt förslag till däraf betingad ändring af 10 § bevillningsförordningen och i sammanhang därmed anfört följande.

»Med begagnande af den jämlikt 40 § riksdagsordningen bevillningsutskottet tillerkända särskilda befogenhet har bevillningsutskottet

funnit sig föranlåtet att till Riksdagen inkomma med de framställningar, hvarom här nedan vidare förmäles.

Enligt 10 § i gällande förordning angående bevilning af fast egendom samt af inkomst får vid beräkning af inkomst utaf kapital och arbete afdrag icke ske för den skattskyldiges och hans familjs utskylder och lefnadskostnader samt därtill hänförliga utgifter.

På sätt af utskottets denna dag afgifna betänkande, n:o 28, angående en inkomstskatt för år 1906 framgår, har utskottet, med begagnande likaledes af ofvan omnämnda särskilda befogenhet, af anförda orsaker funnit sig böra hemställa om sådan ändring af inkomstskatteförordningen, att vid taxering af inkomst afdrag skulle medgifvas för den skattskyldiges och hans familjs under det nästföregående året till stat och kommun erlagda utskylder.

I anslutning härtill bör naturligtvis ock skattskyldig erhålla rätt till motsvarande afdrag vid taxering af inkomst enligt bevillningsförordningen. Utskottet har därvid icke förbisett, att med sådana bestämmelser i bevillningsförordningen rätten till afdrag icke skulle komma fastighetsägare till godo, i det att fastighetsbevilningen och därpå grundade utskylder skulle undantagas från den af utskottet angifna allmänna rätten till afdrag. Det vill dock synas riktigt, att motsvarande förmåner beredas jämväl fastighetsägare, men har utskottet ansett frågan därom böra anstå i afvaktan på en blifvande omarbetning af hela vår direkta skattelagstiftning. Utskottet har alltså funnit sig böra stanna vid att föreslå, att i förevarande afseende afdrag för utskylder må ske endast vid beräkning af inkomst utaf kapital och arbete; och torde likasom vid dylikt afdrag enligt inkomstskatteförordningen med utskylder böra afses utskylder till stat och kommun af den skattskyldige och hans familj, erlagda under det nästföregående året.»

De af bevillningsutskottet sålunda framställda förslagen blefvo af Första Kammaren godkända men vunno icke Andra Kammarens bifall. Vid de i anledning häraf af kamrarna företagna gemensamma omröstningar afslogos förslaget om ändring i inkomstskatteförordningen med 183 röster mot 175 och förslaget om ändring i bevillningsförordningen med 236 röster mot 115.

Liksom enligt den gällande lagstiftningen i vårt land afdrag för erlagda utskylder icke får ske, har ej heller i de tid efter annan framlagda förslagen till reformering af vårt direkta skatteväsende dylikt afdrag varit afsedt att äga rum. Härifrån utgör endast kommunalskattekommitténs den 18 maj 1900 afgifna betänkande ett undantag, i det att

såväl enligt § 15 i kommitténs förslag till förordning angående bevil-
ning af inkomst som enligt § 27 i förslaget till lag angående kommu-
nal taxering och skattskyldighet afdrag skulle vid taxering af inkomst
vara medgifvet för, bland annat, utskylder, i den mån sådana icke
förut såsom onera afdragits.

Till motivering af dessa förslag anför kommittén följande.

»Afdrag för utskylder är vanligen, om ock flerstädes med åtskil-
liga inskränkningar, medgifvet i sådana utländska inkomstskattelagar,
hvilka i hufvudsak byggts på den rena inkomstskattens grund. Kunde
man förutsätta möjligheten af en absolut rättvis och jämn inkomst-
beskattning, skulle det i själfva verket vara tämligen likgiltigt, om
afdrag för utskylder medgäfves eller icke, men då så icke är för-
hållandet, utan ojämnhet i inkomstbeskattningen äfven med de mest
fulländade taxeringsmetoder icke lär kunna undvikas, och tillika är
uppenbart att ett förvägrande af rätt till afdrag för utskylder måste
i sin mån öka denna ojämnhet, synes billigheten kräfva, att skattskyldig
slipper skatta för den del af sina lefnadskostnader, som utskylderna
representera. Under begreppet utskylder inbegriper förslaget alla
utskylder till *stat* och *kommun* samt därmed i afseende å debiterings-
sättet likställda allmänna afgifter såsom t. ex. bidrag till prästerskapets
aflöning, vägskatt och dylika *tvångsbidrag*.»

I det af kammarrätten den 31 december 1904 afgifna utlåtande
öfver det här ofvan förut berörda, inom finansdepartementet nämnda
år utarbetade förslag till förordning om skatt af inkomst och för-
mogenhet m. m. förekommer jämväl ett uttalande i frågan, därvid
kammarrätten förklarar sig finna det obilligt, att vid taxering af
inkomst afdrag ej får ske för erlagda utskylder. Från denna åsikt
hyste endast en ledamot afvikande mening i så måtto, att afdrag för
utskylder, om sådant medgäfves, syntes honom böra omfatta endast
kronoutskylder, men ej kommunalskatt.

Såvidt framgår af de uppgifter angående den utländska inkomst-
skattelagstiftningen, hvilka varit för bevillningsutskottet tillgängliga,
gäller rörande rätten till afdrag för utskylder vid *allmän inkomstskatt*
inom nedanstående länder följande:

Preussen: Afdrag får ske

1) för direkta skatter till *staten*, hvilka erläggas för fastigheter,
bergsbruk eller näring. Då grundskatten och näringsskatten numera
blott uttaxeras men ej uppbäres af *staten*, utan öfverlämnats till kom-
munerna, så får afdrag för dessa icke längre ske. I en nu till behand-

ling föreliggande regeringsproposition föreslås emellertid, att afdrag för dessa utskylder skulle medgifvas;

2) för indirekta skatter endast i den mån de kunna betraktas såsom omkostnader för förvärfvande af inkomst.

Inkomstskatten till staten får sålunda ej afdragas; ej heller någon direkt kommunalskatt.

Sachsen: Afdrag får endast ske för

- 1) den till staten utgående grundskatten och
 - 2) indirekta skatter, som äro att räkna till affärsomkostnader.
- Afdrag för andra skatter förbjödes uttryckligen.

Baden: Afdrag får ske för alla skatter, vare sig till staten eller kommunen, som kunna anses hvila på inkomsten i fråga, med undantag af inkomstskatten och de på denna hvilande kommunala, kyrkliga m. fl. skatter. Af de direkta skatterna får afdrag sålunda ske bl. a. för grundskatt, annan fastighetsskatt, näringsskatt och kapitalränteskatt, vare sig de utgå till staten eller kommunen. För indirekta skatter får afdrag ske i de fall, då dessa kunna anses vara omkostnader för rörelse.

Württemberg: Afdrag får ske

1) för direkta skatter till staten på fast egendom, näring eller kapital. Ej för inkomstskatten och icke för direkta kommunalskatter. Afdrag är dock tillåtet för årliga, offentligrättsliga onera, såsom till skolor, allmänna vägar, kyrkor;

2) för indirekta skatter, som utgöra omkostnader för rörelse.

Österrike: Afdrag får ske

1) för alla direkta skatter, vare sig till staten eller kommunen med undantag af den allmänna inkomstskatten (Personaleinkommensteuer);

2) för indirekta skatter, som äro affärsomkostnader.

Danmark: Afdrag får ske:

1) för alla direkta skatter, vare sig till staten eller kommunen, inkl. inkomstskatten;

2) för indirekta kostnader, som äro att räkna såsom driftkostnader.

Basel-Stadt (Schweiz). Intet afdrag för direkta skatter får ske, oaktadt skattelagen tillåter afdrag för kapitalförluster.

Vid behandlingen af förevarande motion har bevillningsutskottet funnit det vara af betydelse att erhålla utredning angående den ungefärliga minskning i statens inkomster af dels allmänna bevillningen,

dels ock inkomstskatten, som blefve en följd, därest det af motionären framställda förslaget skulle vinna Riksdagens bifall. Med anledning häraf har utskottet i skrifvelse af den 26 sistlidna januari anhållit, att genom Kungl. Maj:ts försorg uppgift i berörda hänseende måtte blifva utskottet meddelad. Den begärda utredningen har härefter kommit utskottet till handa genom skrifvelse från statskontoret af den 24 februari, hvilken skrifvelse finnes såsom bilaga (sid. 30) fogad vid detta betänkande.

Med framhållande, att resultatet af den verkställda utredningen endast kan betraktas såsom approximativt, meddelar statskontoret, att, därest den ifrågasatta förändringen varit genomförd vid bestämmandet af inkomstbevillningen för år 1905, den uträknade bevillningen, som nämnda år utgjorde 7,042,100 kronor, skulle belöpt sig till 6,563,761 kronor och sålunda en minskning hafva inträdt med 478,339 kronor.

Statskontoret förklarar, att beträffande inkomstskatten en tillförlitlig beräkning möter ännu större svårigheter än i fråga om inkomstbevillningen. Med bortseende därifrån, att till följd af det ifrågasatta afdraget skattskyldige komme att nedflyttas å progressionsskalan, skulle vid tillämpning af samma afdrag den uträknade inkomstskatten för år 1905 sjunkit från 12,682,694 kronor till 11,561,201 kronor, utgörande den af afdraget förorsakade minskningen alltså 1,121,493 kronor. Då emellertid den förskjutning, som skulle komma att uppstå därigenom, att skattskyldige, hvilka enligt nu gällande bestämmelser intaga en högre plats å progressionsskalan, komme att genom det föreslagna afdraget nedflyttas å denna skala, sannolikt icke blefve ringa, borde den angifna minskningen enligt statskontorets uppfattning betraktas såsom ett minimum, hvilket med full visshet komme att i verkligheten väsentligt öfverstigas.

Det berättigade i krafvet på medgifvande af afdrag för erlagda utskylder vid taxering till inkomstskatt synes bevillningsutskottet vara på fullt tillfyllestgörande sätt framhäfdt ej mindre i 1905 års bevillningsutskotts ofvan anförda uttalande härom, än äfven i kommunal-skatteskommitténs här ofvan jämväl citerade motiv för tillstyrkandet af dylikt afdrag.

Då den ifrågasatta förändringen enligt utskottets uppfattning dels skulle bidra till åstadkommande af större rättvisa i beskattningen, dels ock innebär en skattetekniskt sedt rationell utveckling af inkomst-

skatten, vill utskottet förorda, att rätt till afdrag för utskylder måtte blifva medgifven jämväl i inkomstskattelagstiftningen i vårt land.

Utan föregående utredning i vissa afseenden lär emellertid en dylik reform icke böra genomföras.

Såsom framgår af de upplysningar, bevillningsutskottet härom erhållit från statskontoret, kan den årliga minskningen i statsinkomster genom införandet af ifrågakvarande afdragsrätt vid taxering till inkomstskatt med säkerhet antagas komma att betydligt öfverstiga 1,000,000 kronor. Ett så stort belopp torde emellertid icke kunna vid statsregleringen undvaras, vid hvilket förhållande införandet af dylika afdragsbestämmelser lär påfordra åtgärder till fyllande af den minskade skatteintäkten.

Det torde vidare äfven blifva nödvändigt att fastslå, hvilken omfattning skall i detta sammanhang gifvas åt begreppet utskylder till stat och kommun.

Ytterligare torde böra komma under öfvervägande, huruvida äfven juridiska personer böra tillerkännas rätt till afdrag för utskylder eller om denna rätt bör begränsas till att afse endast fysiska personer, en anordning hvarå den utländska lagstiftningen har att uppvisa exempel.

För att de nu nämnda och öfriga på frågan inverkan förhållanden må i behörig mån komma till beaktande, finner utskottet sig icke böra framlägga förslag till införande i inkomstskatteförordningen af bestämmelser i ämnet. Däremot vill utskottet tillstyrka, att Riksdagen till Kungl. Maj:t aflåter en skrifvelse med begäran om utarbetande och framläggande af förslag till sådana förändrade bestämmelser i lagstiftningen angående inkomstskatt, att skattskyldig må åtnjuta afdrag för af honom erlagda utskylder till stat och kommun.

På grund af hvad sålunda anförts får utskottet, som först framdeles, sedan Riksdagen fattat beslut i de ämnen, hvarom utskottet nu afgifvit yttrande, kommer att utlåta sig angående det belopp, som bör såsom inkomstskatt för år 1907 anslås, hemställa,

1:o) att Riksdagen ville besluta, att gällande förordning om inkomstskatt skall under år 1907 bibehållas vid dess nuvarande lydelse, dock att, i anledning af ett i Kungl. Maj:ts förevarande proposition framställt förslag, 15 § 2 mom. i förordningen skall erhålla följande förändrade lydelse:

2 mom. Från utgörande af skatt för inkomst af kapital och arbete frikallas, i den mån här nedan sägs:

a) medlem af konungaätten:

för af staten anvisadt anslag samt för inkomst af kapital;

b) främmande makters härvarande beskickningar och konsulat tillhörande personer jämte deras betjäning:

om de icke äro svenska medborgare:

för annan inkomst än den, som utgöres af från Sverige uppburen allmän eller enskild pension eller erhålles genom här idkad rörelse; dock att personer tillhörande olönade konsulat icke äro frikallade från utgörande af inkomstskatt för utdelning, som i 3 § c) omförmäles;

om de äro svenska medborgare:

för den inkomst, de åtnjuta af sin tjänst hos den främmande makten;

c) utlänning, som här vistas för att idka studier:

för annan inkomst, än som i 3 § c) omförmäles; samt

d) lappallmogen:

för inkomst af renskötsel;

2:o) att friherre von Schwerins ifrågavarande motion, icke måtte för närvarande till någon Riksdagens åtgärd föranleda; samt

3:o) att Riksdagen i anledning af herr Sörensons förevarande motion, måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till bestämmelser i syfte att vid taxering till inkomstskatt skattskyldig må njuta afdrag för de af honom under nästföregående år till stat och kommun erlagda utskylder.

Enligt hvad utskottet ofvan angifvit, kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande öfver hvad Kungl. Maj:t i den nu behandlade

propositionen föreslagit beträffande inkomstskattesummans storlek; hvilket utskottet får för Riksdagen

4:o) anmäla.

Stockholm den 8 maj 1906.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Bilaga.

Till Riksdagens bevillningsutskott.

Med förmälan att i en inom Riksdagens Första Kammare väckt motion föreslagits dels sådan förändrad lydelse af 6 och 8 §§ i nämnda förordningen om inkomstskatt, att vid taxering af inkomst afdrag finge ske för den skattskyldiges och hans familjs till stat och kommun under det nästföregående året erlagda utskylder, dels ock sådan förändrad lydelse af 10 § i nämnda förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, att vid beräkning af inkomst af kapital och arbete afdrag likaledes finge ske för den skattskyldiges och hans familjs till stat och kommun under det nästföregående året erlagda utskylder, har ordföranden i utskottet å utskottets vägnar i en den 26 nästlidne januari aflåten skrifvelse anhållit, att, enär för bedömning af denna fråga utskottet, som fått berörda motion till sig hänvisad, ansett det icke sakna betydelse att erhålla en ungefärlig utredning om den verkan i statsfinansiellt hänseende, som ett bifall till denna motion skulle föranleda, befallning måtte meddelas vederbörande att afgifva och, så fort ske kunde, till bevillningsutskottet inkomma med uppgift å den ungefärliga minskning i statens inkomster af dels allmänna bevillningen, dels ock inkomstskatten, som blefve en följd, därest ifrågavarande förslag skulle vinna Riksdagens bifall; och har Kungl. Maj:t genom nädigt bref af den 30 i samma månad anbefallt kungl. statskontoret att verkställa utredning i ofvanberörda hänseende och till bevillningsutskottet, så snart ske kan, insända den begärda uppgiften.

I anledning häraf får kungl. statskontoret först beträffande *bevillningen* anföra följande.

Af den motion, som i förevarande framställning synes vara af bevillningsutskottet afsedd — eller motionen n:o 4 i Första Kammaren — har statskontoret inhämtat, att den föreslagna förändringen af bevillningsförordningens 10 § 4 mom. är af följande lydelse: »Vid beräkning af inkomst utaf kapital och arbete må däremot afdrag ske för den skattskyldiges och hans familjs under det nästföregående året till stat och kommun erlagda utskylder för inkomst». Den statskontoret föreliggande uppgiften är alltså till en början att, såvidt sig göra låter,

utreda, i hvad mån statens inkomster under titel: »bevillning af fast egendom samt af inkomst» skulle af en så beskaffad förändring påverkas.

Därest den ifrågavarande förändringen varit genomförd vid bestämmandet af inkomstbevillningen för år 1905, hade den beskattningsbara inkomsten, som för nämnda år utgjorde 704,210,079 kronor, bort minskas med de belopp, hvarmed mantalspenningarne, inkomstskatten och bevillningen af inkomst äfvensom kommunalutskylderna för öfriga föremål än fast egendom erlades under det nästföregående året.

Vid 1904 års uppboordsstämmor inflöto mantalspenningar med 775,083 kronor, inkomstskatt med 10,584,202 kronor, och bevillning af fast egendom samt af inkomst med 8,777,255 kronor.

Någon uppgift om det sammanlagda belopp, som vid 1904 års uppboordsstämmor inflöt enbart af bevillning af inkomst, föreligger icke vare sig i rikshufvudboken eller annan officiell statistik. Däremot utvisar 1904 års rikshufvudbok, att det debiterade beloppet af bevillningen af inkomst af kapital och arbete för år 1903 utgjorde 6,144,209 kronor 23 öre.

Hvad därefter angår beloppet af de influtna kommunalutskylderna, saknas jämväl i sådant hänseende någon samlad statistik, som utvisar, huru mycket som därpå belöpt å inkomst af kapital och arbete. Genom en för hvarje kommun i riket verkställd uträkning på grundvalen af de uppgifter om påfördt fyrktal samt utdebitering i landskommunerna och påförd bevillning samt utdebitering per bevillningskrona i stadskommunerna, hvilka återfinnas i statistiska centralbyråns underdåniga berättelse för år 1903 om kommunernas fattigvård och finanser, har statskontoret funnit, att sistnämnda år utdebiteringen å öfriga föremål än fast egendom utgjort i rikets samtliga kommuner tillsammans 30,330,452 kronor 57 öre.

Med upptagande alltså af:

mantalspenningarne till	kronor	775,083: —
inkomstskatten »	»	10,584,202: —
bevillningen af inkomst till	»	6,144,209: —
och kommunalskatten för inkomst till	»	30,330,452: —
skulle det ifrågaställda afdraget kunna beräknas till	kronor	47,833,946: —
Beskattningsbara inkomsten utgjorde:		
år 1905	kronor	704,210,079: —
Om därifrån dragas förestående	„	47,833,946: —
	återstår kronor	656,376,133: —

Den uträknade bevillningen, som år 1905		
utgjorde	kronor	7,042,100: —
skulle till följd däraf hafva belöpt sig till	„	6,563,761: —
och en minskning hafva inträdt med	kronor	478,339: —

Då i vissa fall de debiterade skattebeloppen måst användas i stället för de verkligen influtna, kunna dessa beräkningar emellertid icke göra anspråk på att angifva annat än den hufvudsakliga riktning, i hvilken den ifrågakommande förändringen kommer att verka.

För den händelse afsedt är, att såsom kommunalutskylder i nu förevarande hänseende jämväl skola betraktas sådana skattebidrag som sjukvårdsafgift, landstingsskatt, vägskatt och bidrag till skjutsentreprenaderna, anser sig statskontoret böra meddela, att nämnda skatter, enligt 1904 års rikshufvudbok, debiterats med följande sammanlagda belopp, nämligen:

sjukvårdsafgift	kronor	1,024,356: 54
landstingsskatt	„	2,895,480: 38
vägskatt	„	3,366,291: 74
bidrag till skjutsentreprenader	„	234,968: 63

eller tillsammans kronor 7,521,097: 29.

I fråga om landstingsskatt, vägskatt och bidrag till skjutsentreprenaderna bör uppmärksammas, att det belopp af dessa skatter, som kan ifrågakomma till afdrag från bevillningen för inkomst af kapital och arbete, endast är det, som beräknats utgå i förhållande till bevilling för inkomst.

Då emellertid ett särskiljande i sådant hänseende skulle kräfvat mera tid och arbete än som med afseende på dessa skatters jämförelsevis mindre betydande belopp kunde anses ändamålsenligt, hafva de sammanlagda beloppen här upptagits.

Hvad därefter angår *inkomstskatten* möter en tillförlitlig beräkning ännu större svårigheter. De faktorer, som därvid inverka, äro nämligen flere samt statistiken öfver de olika grupperna af skattskyldiga så litet bearbetad, att en utredning i detta hänseende skulle förutsätta en ingående undersökning beträffande hvarje särskild skattskyldig inom hela riket. Då emellertid en så beskaffad undersökning hvarken torde

vara af utskottet afsedd eller kunna af statskontoret medhinnas inom denna riksdags utgång, har ämbetsverket måst inskränka sig till följande allmänna meddelande.

Den för bestämmandet af inkomstskatten taxerade inkomsten utgjorde nästlidet år 822,637,985 kronor och det beräknade belopp, efter hvilket skatt skall utgå, 1,268,269,400 kronor.

Om från berörda	kronor	822,637,985: —
dragits det belopp, hvarmed utskylderna till stat och kommun kunna beräknas hafva erlagts år 1904, eller mantalspenningar kr.		775,083: —
inkomstskatt	„	10,584,202: —
bevillning af fast egendom samt af inkomst	„	8,777,255: —
kommunalutskylder	„	52,606,848: —
	eller tillsammans kronor	72,743,388: —

skulle den år 1905 taxerade inkomsten hafva

belöpt sig till	kronor	749,894,597: —
-----------------------	--------	----------------

Och därest någon rubbning i progressionsförhållandena icke inträdt därigenom, att till följd af det nu ifrågasatta afdraget skattskyldige nedflyttats å progressionsskalan, skulle det beräknade belopp, efter hvilket skatt utgår, hafva uppgått till $(822,637,985 : 1,268,269,400 = 749,894,597 : x)$ kronor 1,156,120,174.

Den uträknade inkomstskatten, som för år 1905 utgjorde	kronor	12,682,694: —
skulle alltså hafva belöpt sig till	„	11,561,201: —
och en minskning hafva inträdt med	kronor	1,121,493: —.

Då emellertid den förskjutning, som, enligt hvad ofvan är antydt, skulle komma att uppstå därigenom, att skattskyldige, som enligt nu gällande bestämmelser intaga en högre plats å progressionsskalan, komme att genom det föreslagna afdraget nedflyttas å denna skala, sannolikt icke blefve ringa, bör den angifna minskningen betraktas såsom ett minimum, som med full visshet komme att i verkligheten väsentligt öfverstigas.

Stockholm den 24 februari 1906.

HANS WACHTMEISTER.

CHR. L. TENOW.

Gustaf Ahlm.

Reservationer:

Vid punkten 1:o):

af herrar *J. Bromée, O. A. Ericsson, K. G. Karlsson, Höjer, Roos, F. O. Berg* och *J. Larsson* i Presstorp, hvilka yrkat, att utskottets yttrande beträffande Kungl. Maj:ts proposition i ämnet bort ha följande lydelse:

»Med hänsyn till hvad för fyllande af statens skattebehof kräves, anser sig bevillningsutskottet böra tillstyrka, att Riksdagen jämväl för år 1907 åtager sig en särskild direkt skatt under namn af inkomstskatt.

Beträffande sättet för nämnda inkomstskatts utgörande har utskottet funnit sig böra tillstyrka, att de grunder härför, som innefattas i nu gällande förordning i ämnet, fortfarande skola äga tillämpning endast med de förändringar däri, som af Kungl. Maj:t blifvit i förevarande proposition föreslagna.

Den hufvudsakliga förändring Kungl. Maj:ts förslag innebär är, att skattskyldig, hvars inkomst icke uppgår till 4,000 kronor, må utöfver de afdrag, hvartill han i öfrigt kan jämlikt inkomstskatteförordningen vara berättigad, njuta afdrag med 50 kronor för hvarje af den skattskyldige, på grund af honom åliggande försörjningsplikt, underhållet barn, hvars ålder vid början af det år, då taxeringen sker, understiger 15 år.

Senast i det betänkande, n:o 17, som bevillningsutskottet afgifvit i anledning af Kungl. Maj:ts för innevarande Riksdag framlagda proposition om ändrad lydelse af vissa §§ i bevillningsförordningen, har utskottet haft anledning att uttala sig till förmån för principen, att vid bestämmandet af skattskyldigs skatteförmåga afseende fästes vid honom åliggande försörjningsplikt af minderåriga barn.

Förnämligast af hänsyn till det rådande sambandet mellan bevillningen och den kommunala skattskyldigheten fann sig utskottet emellertid föranlätet att afstyrka det i nyssnämnda proposition framställda

förslaget om utsträckning af rätten till frihet från och lindring i be-
villningen. På inkomstskattelagstiftningens område förefinnes ej detta
hinder för vidtagande af önskade reformer. Då härtill kommer, att på
grund af inkomstskattens anordning den nu ifrågasatta lindringen
skulle komma alla inkomsttagare, äfven fastighetsägare, till godo samt
lefnadskostnaderna inom landet i allmänhet stigit till den höjd, att
en lättnad af ifrågavarande slag för de ekonomiskt svagare lärers vara
väl påkallad, synas de af chefen för finansdepartementet anförda skäl
för medgifvande af det i propositionen föreslagna afdraget böra god-
kännas.

Enligt 15 § 2 mom. b. i gällande inkomstskatteförordning äro
från utgörande af skatt för inkomst af kapital och arbete frikallade
»vid de förenade rikenas beskickningar hos utländska makter anställda,
jämte alla öfriga under utrikesdepartementet lydande ämbets- och
tjänstemän samt vaktbetjante, för den del af deras aflöning eller pen-
sion, som motsvarar *norska* statsverkets bidrag därtill». I Kungl. Maj:ts
förslag till ändrad lydelse af ifrågavarande moment har denna bestäm-
melse blifvit borttagen. Denna fristående förändring bör i hvarje fall
vidtagas.

Med anslutning härtill hafva reservanterna yrkat, att utskottets
hemställan i 1:a punkten måtte lyda:

1:o) att Riksdagen ville besluta, att gällande
förordning om inkomstskatt skall under år 1907 bi-
behållas vid dess nuvarande lydelse, dock att 8, 15,
21 och 25 §§ i förordningen jämte det vid förord-
ningen fogade uppgiftsformulär skola erhålla den
förändrade lydelse, härvid fogade bilagor litt A och
B utvisa»;

vid punkten 2:o):

af herrar *Cavalli*, friherre *Trolle* och friherre *Beck-Friis*, hvilka
anfört:

»Under hänvisning till att bevillningsutskottet uttalat sig i prin-
cip till förmån för det af friherre von Schwerin väckta förslaget samt
då detta förslag afser att afhjälpa ett viktigt missförhållande vid
inkomstskattetaxeringen, hemställa vi,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t
anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och

för Riksdagen framlägga förslag till sådan förändring af gällande bestämmelser, att vid taxering till inkomstskatt inkomst af fastighet må upptagas till sitt verkliga belopp»;

vid punkten 3:o):

af herrar *K. G. Karlsson* och *Lindblad*.

Herr *Branting* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i detta ärendes behandling inom utskottet.

Bil. A.

(Bil. till herr J. Bromé's m. fl. reservation.)

Bevillningsutskottets förslag

till

lydelse af 8, 15, 21 och 25 §§ i den för år 1907 afsedda förordning om inkomstskatt.

8 §.

1 mom. Från skattskyldigs inkomst må afdrag vidare ske för skattskyldig åliggande ränta å gäld.

Svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, äfvensom utlänning äge dock åtnjuta afdrag endast för ränta å sådan gäld, som ådragits för förvärfvandet af inkomst, för hvilken inkomstskatt skall här i riket erläggas.

2 mom. Vid taxeringen för inkomstskatt må skattskyldig njuta afdrag för sådan förlust å rörelse eller yrke, som ej är att hänföra till kapitalförlust.

Utvisar vid beräkning enligt 7 § *b)* och *c)* af skattskyldigs inkomst viss inkomstkälla förlust, må dylik förlust afdragas från den skattskyldiges öfriga inkomst; dock må sådant afdrag ej åtnjutas af svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, ej heller af utlänning.

3 mom. Skattskyldig, hvars inkomst enligt de här ofvan i 1—7 §§ samt 1 och 2 mom. af denna paragraf angifna grunder icke uppgår till 4,000 kronor, må vidare njuta afdrag med 50 kronor för hvarje af den skattskyldige, på grund af honom åliggande försörjningsplikt, underhållet barn, hvars ålder vid början af det år, då taxeringen sker, understiger 15 år. För barn, som själf åtnjuter inkomst, äger dock skattskyldig tillgodonjuta afdrag allenast såvida barnets inkomst understiger nämnda afdragsbelopp och i sådant fall icke för större belopp än det, hvarmed barnets inkomst understiger 50 kronor.

Afdrag, hvarom i detta moment är fråga, må icke åtnjutas af annan än svensk medborgare, som är i riket mantalsskrifven, och oskiftadt stärbhus efter sådan svensk medborgare.

15 §.

1 mom. Inkomstskatt erlägges icke af:

- a) staten;
- b) kyrkor, akademier och vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk, stipendiefonder, pensionsanstalter, sjuk- och fattigvårdsinrättningar jämte andra fromma stiftelser;
- c) landsting, hushållningssällskap, kommuner och andra menigheter;
- d) allmänna hypoteksbanken, allmänna hypotekskassan för Sveriges städer och hypoteksföreningar;
- e) järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare; samt
- f) sparbanker, som afses i lagen af den 29 juli 1892, äfvensom sådana inländska ränte- och kapitalförsäkringsanstalter, som afse att bereda vinst endast åt insättare.

2 mom. Från utgörande af skatt för inkomst af kapital och arbete frikallas, i den mån här nedan sägs:

- a) medlem af konungaätten:
för af staten anvisadt anslag samt för inkomst af kapital;
- b) främmande makters härvarande beskickningar och konsulat tillhörande personer jämte deras betjäning:

om de äro svenska medborgare:

för annan inkomst än den, som utgöres af från Sverige upp-
buren allmän eller enskild pension eller erhålles genom här idkad rörelse: dock att personer tillhörande olönade konsulat icke äro frikallade från utgörande af inkomstskatt för utdelning, som i 3 § c) omförmäles;

om de äro svenska medborgare:

för den inkomst, de åtnjuta af sin tjänst hos den främmande makten;

c) utlänning, som här vistas för att idka studier:

för annan inkomst, än den som i 3 § c) omförmäles; samt

d) lappallmogen:

för inkomst af renskötsel.

21 §.

Uppgift, som i 20 § omförmäles, skall, i enlighet med fastställt formulär, skriftligen afgifvas och utvisa:

dels den fasta egendom, för hvilken uppgiftspliktig är skyldig erlägga fastighetsbevillning, egendomens beskaffenhet af jordbruksfastighet eller annan fastighet eller frälseränta, samt därest egendomen varit under nästföregående år åsatt taxeringsvärde, nämnda värde,

dels beloppet af hans inkomst nästföregående år af kapital och arbete,

dels ock de afdrag för skuldränta och för förlust samt för underhåll af barn, som han yrkar få tillgodonjuta vid taxeringen, äfvensom, då inländskt aktiebolag eller enskildt bankbolag yrkar afdrag, hvarom i 9 § förmäles, beloppet af inbetaldt aktie- eller lottkapital och den bestämda utdelningen därå.

Uppgift enligt 20 § 2 mom., som infordrats af ordförande i bevillningsberedning eller kronans ombud hos taxeringsnämnd, må skattskyldig dock äga att muntligen hos bevillningsberedningen eller nämnden meddela.

Vid uppgift för verk eller bolag, som i 20 § 1 mom *a*) sägs, skall fogas dels bestyrkt utdrag af verkets eller bolagets senast afslutade räkenskaper, utvisande beloppet af hela den under räkenskapsåret uppkomna vinst, ränta å eget kapital inräknad, dels ock bestyrkt afskrift eller tryckt exemplar af verkets eller bolagets revisionsberättelse för senaste räkenskapsår.

Uppgift för utländsk försäkringsanstalt skall innehålla, förutom hvad ofvan föreskrifvits om fast egendom, antalet försäkringar och premiebeloppet för nästföregående år inom riket, äfvensom beloppet af under samma tid utbetalade återförsäkringspremier.

25 §.

Till ledning vid taxeringen skola ytterligare följande uppgifter meddelas:

a) af styrelse för lifförsäkrings- eller lifränteanstalt eller af syssloman för utländsk sådan anstalt:

uppgift å namn och, där så ske kan, hemvist på enhvar person, till hvilken under nästföregående år lifränta å minst 200 kronor utbetalts, samt å lifräntans belopp;

b) af styrelse för enskildt bankbolag samt aktiebolag, som under nästföregående år lämnat utdelning till delägarne:

1:o) i fråga om enskildt bankbolag och sådant aktiebolag, därifrån utdelning å aktie, på grund af lag eller bolagsordning, icke får uppbäras af annan än den, som i behörig ordning styrkt sin rätt till aktien:

uppgift å namn på och hemvist för delägare, som uppburit eller ägt uppbära utdelningen, samt å utdelningens belopp,

2:o) i fråga om öfriga aktiebolag:

enahanda uppgift, som under 1:o) omförmäles, i den mån ägare af aktie är för styrelsen känd;

c) af kommanditbolag:

uppgift, innehållande upplysningar enligt fastställt formulär i de uti 21 § omförmälda afseenden äfvensom om den en hvar delägare i bolaget tillkommande andel af bolagets inkomst; samt

d) af förmyndarekammare eller gode män för tillsyn å förmynderskap:

uppgift angående sammanlagda beloppet af hvarje omyndigs inkomst af kapital för nästföregående år.

Här ofvan omförmälda uppgifter skola upprättas särskildt för hvarje kommun på landet och hvarje territoriell församling i stad.

Mantalskrifningsort:
(för bolag: styrelsens säte)

..... stad socken
..... härad.
..... län.

Uppgift

till ledning vid undertecknads taxering år 19.....

		S u m m a
A. Inkomst af fast egendom.		
<p>Såsom inkomst af fast egendom anses den inkomst, som är genom fastighetsbevilning beskattad. Denna inkomst <i>beräknas</i> efter det fastigheten för nästföregående år åsatta taxeringsvärde och anses utgöra <i>a)</i> af jordbruksfastighet sex kronor för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet samt <i>b)</i> af annan fastighet och frälseränta fem kronor för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet.</p> <p>Delägare i vanligt <i>handelsbolag</i> skall lämna uppgift beträffande den på honom belöpande andel af bolaget tillhörig fastighet.</p> <p>Undertecknad äger följande fastighet.....</p> <p>Likställd med ägare är sådan <i>innehafvare</i> af fast egendom, som därför enligt bevillningsförordningen erlägger bevillning.</p> <p>1:o) jordbruksfastighet:</p> <p>..... i socken; tax.-värde kr. i » » » Summa kr.; 6 % därå</p> <p>2:o) annan fastighet och frälseränta:</p> <p>..... i socken stad; tax.-värde kr. i » » » frälseränta af » » Summa kr.; 5 % därå</p> <p style="text-align: right;">Summa inkomst af fast egendom</p>		
B. Inkomst af arbete.		
1:o) Inkomst af tjänst eller pension.		
<p>Härunder uppgifvas aflöning, arvode, traktamente, sportler, bostad, därest densamma icke är såsom löntagarens inkomst af fast egendom beräknad, samt annan med allmän eller enskild tjänst förenad förmån; inkomst och förmån af särskildt uppdrag; pension, årligt understöd, lifränta och undantagsförmån. <i>Afdrag</i> må ske <i>endast</i> för dels hvad som anvisats till bestridande af de med erhållen tjänst förenade särskilda kostnader (se 7 § <i>d</i>) inkomstskatteförordningen), dels de med ämbete och tjänst förenade utgifter, som omförmälas i 7 § <i>e</i>) samma förordning.</p> <p>Undertecknad har under nästföregående år åtnjutit inkomst af följande tjänst och uppdrag:</p> <p>.....</p> <p>uppburit pension från</p> <p>Undertecknads inkomst af tjänst eller pension nästföregående år har icke öfverstigit</p>		
2:o) Inkomst af rörelse eller yrke.		
<p>Vid inkomstens uppgifvande må <i>afdrag icke äga rum</i> för utskylder eller lefnadskostnader, för ränta å den skattskyldiges eget kapital eller för hvad som användes till fast egendoms förbättring, tillökning af inventarier eller kapitalafbetalning å skuld. <i>Däremot må afdrag ske</i></p>		
		Transport

Bil. B.

(Bil. till herr J. Broméés m. fl. reservation.)

Skyldige att utan särskild anmaning afgifva uppgifter angående sin inkomst äro:

a) verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad eller står under offentlig kontroll, samt

b) annan skattskyldig, som nästföregående år taxerats för eller åtnjutit minst 2,000 kronors inkomst eller minst 1,000 kronors inkomst af fast egendom eller kapital, därunder inbegripen utdelning å aktier och banklotter.

I skattskyldigs uppgift om inkomst skall innefattas äfven hustruns inkomst.

Bostads- och andra förmåner böra till sitt värde i penningar uppgifvas.

Uppgift skall afgifvas före den 1 april. Möter hinder att inom bestämd tid aflämna uppgift, må anstånd åtnjutas intill maj månads utgång, om skriftlig anmälan därom göres hos ordföranden i bevillningsberedningen.

Uppgift aflämnas eller insändes i betaldt bref med allmänna posten antingen till ordföranden i bevillningsberedningen eller ock i Stockholm till Öfverståthållareämbetet och i öfriga orter till Kungl. Maj:ts befallningshafvande i det län, magistraten i den stad eller kronofogden i det fögderi, där taxeringen anses skola äga rum eller den skattskyldige är bosatt (mantalsskrifningsorten).

Verk eller bolag, hvarom ofvan sägs, skall vid uppgift om sin inkomst foga föreskrifna räkenskapshandlingar.

Den, som underlåter att inom stadgad tid aflämna uppgift, förlorar rätten att fullfölja talan i fråga om beloppet af den inkomst, som uppgiften skolat afse.

Är uppgiften ofullständig, äger enahanda påföljd rum i fråga om beloppet af utelämnad inkomst.

Uppgiftspliktig, som i aflämnad uppgift mot bättre vetande lämnar oriktigt meddelande och därigenom föranleder, att inkomst icke eller endast till någon del taxeras, bötar från och med fyra till och med tio gånger det inkomstskattebelopp, som genom det svikliga förfarandet undandragits, dock minst tjugufem kronor.

Enhvar, som önskar upplysning rörande beskaffenheten af honom åliggande uppgiftsskyldighet eller sättet för dess fullgörande, äger att för sådant ändamål hänvända sig till vederbörande bevillningsberedningsordförande.

Lön och annan inkomst, som utgår i spannmål eller persedlar, upptages med det kontanta belopp, den efter senast för orten fastställt markegångspris utgör.

Svensk medborgare, som är i riket mantalsskrifven, och oskiftadt stärbhus efter sådan svensk medborgare äro med nedan angifna inskränkningar berättigade åtnjuta afdrag med 50 kronor för hvarje af den skattskyldige på grund af honom åliggande försörjningsplikt underhållet barn, hvars ålder vid början af det år, då taxeringen sker, understiger 15 år. Sådan skattskyldig äger dock åtnjuta dylikt afdrag allenast i det fall, att den skattskyldiges inkomst enligt de i 1—7 §§ samt 8 § 1 och 2 mom. inkomstskatteförordningen angifna grunder icke uppgår till 4,000 kronor. Vid ifyllandet af detta formulär må alltså afdrag för underhåll af barn yrkas, endast ifall summan af den skattskyldiges inkomst efter de afdrag för ränta å gäld och för förlust, som af honom under de särskilda afdragsrubrikerna a) och b) kunna påyrkas, understiger 4,000 kronor. Har barnet själf inkomst och uppgår inkomsten till 50 kronor eller därutöfver, är afdrag för underhåll af barnet icke i något fall medgifvet. Understiger åter barnets inkomst 50 kronor, åtnjutes afdrag för skillnaden mellan 50 kronor och barnets inkomstbelopp.

		S u m m a	
Transport			
<p>för det hyresvärdet motsvarande belopp af 5% af taxeringsvärdet å <i>egen</i> fastighet, som användes till utöfvande af rörelsen eller yrket, samt för omkostnader för bedrivande däraf (se 7 § a, b) och c) inkomstskatteförordningen), så ock för ränta å <i>lånt rörelsekapital</i> äfvensom för förlust, som icke är att hänföra till kapitalförlust. Drifver skattskyldig flera rörelser, som äro att betrakta såsom i förhållande till hvarandra själfständiga, må dock vid beräkningen af den <i>under denna punkt</i> upptagna inkomst ränta å lånt rörelsekapital och förlust icke ske från inkomst af annan rörelse än den, hvarti rörelsekapitalet användes eller förlusten inträffat. Angående afdrag i öfrigt se här nedan.</p> <p>Undertecknad har under nästföregående år idkat följande särskilda slag af rörelse eller yrkesverksamhet: (Härunder angifves äfven rörelse, som idkas i vanligt handelsbolag, enkelt bolag eller rederi.)</p>			
<p>Undertecknads inkomst af rörelse eller yrke nästföregående år har icke öfverstigit</p>			
<p>3:o) Annan inkomst af arbete.</p> <p>Härunder uppgifvas skattepliktiga intäkter, som ej böra under annan rubrik upptagas, såsom inkomst af arrende af kronoegendom, vinst å spekulationsaffärer, som ej drifvas såsom yrke, inkomst af fastighet i utlandet, utdelning å aktier i utländska aktiebolag m. m.</p> <p>Undertecknads inkomst af ifrågavarande slag nästföregående år har icke öfverstigit</p>			
Summa inkomst af arbete			
<p>C. Inkomst af kapital.</p> <p>Härunder uppgifvas:</p> <p>1:o) ränta af utlånade eller i räntebärande obligationer nedlagda eller hos penningförvaltande verk eller enskilde insatta penningar samt krono- och kyrkotonde eller ersättning därför, som åtnjutes af patronus ecclesiae.</p> <p>Från uppburen dylik inkomst må afdrag ske endast för ränta å upplånadt kapital, i den mån afdrag därför ej under B 2:o skett såsom för ränta å lånt rörelsekapital. För förvaltningskostnad får sålunda afdrag ej äga rum.</p> <p>Undertecknads inkomst af ifrågavarande slag nästföregående år har icke öfverstigit</p>			
<p>2:o) utdelning å aktier i inländska aktiebolag samt lotter i inländska bankbolag.</p> <p>Undertecknads inkomst af ifrågavarande slag nästföregående år har icke öfverstigit</p>			
Summa inkomst af kapital			
Summa inkomster			
<p>Från det uppgifna inkomstbeloppet yrkas afdrag:</p> <p>a) för ränta å gäld under nästföregående år, därför afdrag förut ej ägt rum</p> <p>b) för den förlust å rörelse eller yrke under nästföregående år, som icke under B 2:o afdragits</p> <p style="margin-left: 40px;">(Obs. Sådan förlust får ej afdragas, därest icke den skattskyldige meddelar upplysning, å hvilken rörelse förlusten uppstått.)</p> <p>c) för underhåll af barn, som vid början af detta år icke fyllt 15 år</p> <p style="margin-left: 40px;">(Se de härutinnan lämnade anvisningarna å detta formulärs första sida.)</p> <p>d) (för aktiebolag och enskilda bankbolag) för utdelningen, i den mån densamma icke öfverstigit sex procent å bolagets inbetalta aktie- eller lottkapital; och som utdelningen utgjort kronor eller procent å inbetalta kapitalet, utgörande kronor, uppgår berör a afdrag till</p> <p style="margin-left: 40px;">(Hvad såsom inbetaldt kapital skall anses stadgas i 9 § inkomstskatteförordningen.)</p>			
Summa afdrag			
Summa återstående inkomst			

Hela beloppet af den undertecknad åliggande ränta å gäld, därför afdrag här ofvan gjorts uppgår till kr.
Att inkomsten nästföregående år icke öfverstigit hvad här ofvan uppgifvits, betygas på heder och samvete.

den 19

Namn:

Titel eller yrke:

Adress:

Här nedan må skattskyldig afgifva de upplysningar i öfrigt, som han vill till ledning för sin taxering meddela.
 För undvikande af förfrågningar från taxeringsmyndigheterna ligger det i skattskyldigs eget intresse att här lämna så fullständiga upplysningar som möjligt.

Undertecknads omförmälda rörelse har bedrivits på nedannämnda olika beskattningsorter, och anser undertecknad, att den beskattningsbara inkomsten däraf, utgörande kronor, bör emellan de särskilda orterna fördelas sålunda:

i	kr.
i	»
i	»
	<hr/>
	Summa kr.